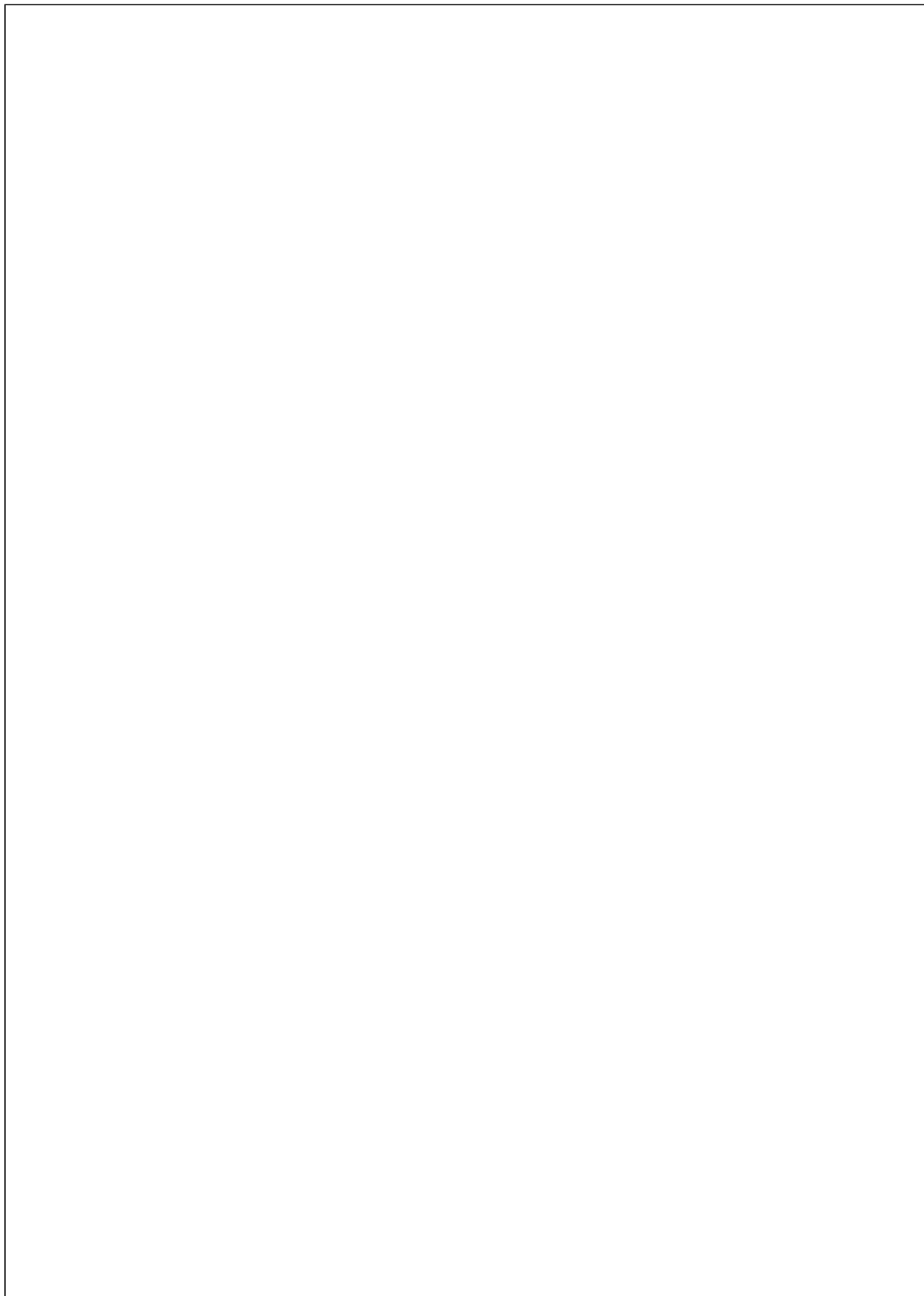

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/246954,87-rocznica-wybuchu-II-wojny-swiatowej-1-wrzesnia-2026.html>

01.09.2026, 16:17

87. rocznica wybuchu II wojny światowej - 1 września 2026

1 września, w 87. rocznicę wybuchu II wojny światowej, na Wysokim Stoczku w Białymstoku odbyły się uroczystości upamiętniające obrońców miasta i wszystkich, którzy polegli w obronie Ojczyzny.

01.09.2026

Punktualnie o godz. 12:00 w całym mieście zabrzmiały syreny. Mieszkańcy zatrzymali się, aby oddać hołd ofiarom wojny i uczcić pamięć bohaterów września 1939 roku.

Uroczystość przy pomniku Obrońców Miasta przy al. Jana Pawła II była okazją do przypomnienia tragicznych wydarzeń pierwszych dni wojny oraz walk toczonych m.in. o Grajewo, Wiznę, Nowogród, Zambrów i Andrzejewo. Białystok również stał się miejscem walk i poniósł liczne straty.

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku reprezentowali: dyrektor Oddziału dr hab. Krzysztof Sychowicz oraz naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Monika Baczar.

Pracownicy Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku złożyli również kwiaty i zapalili znicze na grobach pochowanych w Białymstoku weteranów walk o wolność i niepodległość Polski biorących udział w obronie Westerplatte oraz w walkach o Białystok 15 września 1939 r. Na białostockich nekropoliach spoczywają m.in:

- Alfons Bartulewicz (18.08.1916–04.09.1984) – obrońca Westerplatte przydzielony do Wartowni nr 3. Został ranny w czasie walk. Po kapitulacji przebywał w Stalagu IA. Został skierowany do pracy u niemieckiego zegarmistrza w Żelowie. Po wkroczeniu do miejscowości Armii Czerwonej został wywieziony w głąb ZSRS. Wrócił do Polski w sierpniu 1945 r.
- Antoni Malecki (13.06.1915–28.12.2004) - zmobilizowany 30 sierpnia 1939 r. Należał do batalionu marszowego 42. Pułku Piechoty. Brał udział w walce na Wysokim Stoczku 15 września 1939 r. Pod okupacją należał do ZWZ-AK jako „Kajnar”, „Polus”.
- Antoni Ozorowski (06.08.1916–27.07.1987) – obrońca Westerplatte, członek załogi placówki „Przystań”. Jako jeńiec został przetransportowany do Stalagu IA. Podjął nieudaną próbę ucieczki z niewoli w grudniu 1939 r. Skierowano go do pracy przy pogłębianiu Kanału Kilońskiego. W 1940 r. podjął drugą, tym razem udaną próbę ucieczki. Przez Danię i Szwecję przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.
- Edmund Spławski (29.10.1910–26.06.2003) – w czasie obrony Westerplatte należał do obsady placówek „Elektrownia” i „Tor”. Po kapitulacji załogi został skierowany do Stalagu IA. Ze względu na stan zdrowia został zwolniony w 1942 r.

Pamięć o tych, którzy walczyli i zginęli, pozostaje naszym obowiązkiem. Cześć i chwała Obrońcom Ojczyzny!

Białystok

II wojna światowa

Uroczystości